

inhoudstafel

inhoudstafel

Voorwoord p. 3

1. Uitgangspunten voor de educatieve/recreatieve uitbouw van je bedrijf p.6

2. Rondleiden op het bedrijf p.8

2.1. Extra kwaliteit van een rondleiding op een landbouwbedrijf p.8

2.2. Methodieken om rond te leiden p.9

2.3. Hoe krijg ik het gezegd? p.10

Je voorbereiding p.11

Je verhaal p.11

Je taal p.12

Lichaamstaal p.12

Last van spreekangst? p.13

Ingaan op vragen p.13

Een voorbezoek aan het landbouwbedrijf p.14

2.4. Het moment breekt aan... p.15

Vorbereiding op het bezoek p.16

Start van je rondleiding p.16

De rondleiding zelf p.17

Tips per sector: p.18

Melkveehouderij en boerderijzuivel p.18

Varkenshouderij p.22

Geitenhouderij p.24

Schape en andere dieren p.25

Pluimveehouderij p.26

Glastuinbouw p.28

Akkerbouw en vollegrondsgroenten p.30

Fruitteelt p.33

Sierteelt p.35

Champignonkwekerij p.36

De afronding van een bezoek p.37

2.5. Er is altijd iets te beleven ...op jouw bedrijf p.38

De visuele aankleding p.39

Leuke intermezzo's p.39

Een zoektocht p.42

Doe – dingen p.42

2.6. Natuur en milieu op de boerderij p.47

Suggesties voor vragen en verhalen p.48

Natuurlijke doe – dingetjes p.49

Fluitjes p.49

Juwelen p.49

Leuke weetjes p.50

Spelletjes p.50

inhoudstafel

2.7. Aanbod van werkblaadjes	p.51
Een landschap, een karakter	p.52
Insecten leren kennen	p.53
Bezinkingsproef en scheiding zand/leem/klei	p.54
Lopen er beestjes op het water	p.55
Bodemonderzoek	p.56
Akkers, een lappendeken	p.57
De hoogte van een boom meten	p.58
Wat staat er op het menu, mevrouw koe?	p.59
De vlekken maken de koe	p.60
Nog even terugblikken	p.61
3. Help; de kleutertjes komen	p.62
3.1. Kleuters	p.63
3.2. Lagere schoolkinderen	p.64
3.3. Secundair onderwijs	p.65
3.4. Bijzonder onderwijs	p.66
3.5. Roefel, grabbelpas en Mos – schakel	p.67
3.6. Volwassenen	p.68
4. Hoe richt ik mijn onthaalruimte in?	p.69
4.1. Een polyvalente ruimte	p.70
4.2. Een sanitaire ruimte	p.70
4.3. Extra	p.70
4.4. Toegankelijk voor rolstoelgebruikers	p.71
5. Over ongelukjes en hoe ze voorkomen...	p.74
5.1. Aandachtspunten	p.75
5.2. Verzekeringen	p.76
5.3. Belangrijk om weten	p.77
5.4. Je onthaalruimte brandveilig maken	p.78

Vorbereiding op het bezoek

- Zorg ervoor dat je bedrijf er opgeruimd en netjes uitziet en geef het desnoods wat kleur.
- Hou rekening met het weer. Zorg voor een 'goed'- en een 'slecht weer'- programma.
- Zet alles klaar voor geplande activiteiten (spelletjes, proefmoment, ...).
- Voorzie misschien iets om mee te geven als afsluiter: een VLAM-gadget, tekening, tekst van liedje, een proevertje, ...
- Zorg voor een toilet en voor een plaats waar de bezoekers hun handen kunnen wassen.
- Lees zeker ook het hoofdstuk over **veiligheid!**

De start van je rondleiding

- Geef de bezoekers een hartelijk welkom, stel je zelf voor.
Ben je getrouwd? Heb je kinderen en hoe heten ze? Werkt je vrouw (man) ook op het bedrijf?, ...
- Wat voor een bedrijf heb je?
Hoe groot is het? (gebouwen, velden, weiden, ...)
Laat kinderen de grootte raden door afstanden af te stappen. Je kan een plattegrond uitdelen en ze laten zoeken waar alles zich bevindt. Geen kopieercentrum in de buurt? Dan kan je het plan uit het hoofd tekenen met een stok in het zand.
- Geef een korte beschrijving van wat ze zullen zien en doen tijdens hun bezoek.
- Stel enkele onorthodoxe vragen zoals:
'Doe je ogen dicht, snuif de lucht op en zet je oren open: wat ruik je, wat voel je, wat (en wie) hoor je?' Wat horen ze bij hun thuis?
- Misschien ben je de gelukkige bezitter van een video of een diareeks over je bedrijf. Dan kan je die gerust tonen. Let er wel op dat de video aangepast is aan de leeftijd van het publiek anders toon je hem beter niet.
- Maak duidelijke afspraken: **blijf van machines af, kom niet in ruimtes zonder dat ik erbij ben, blijf ver weg van de hond, ...**